

ügyvédi hivatásra utaló paragrafus, Justicia alakja, az „igazság mérlege” és a könyv dominál.

Intézményi, azaz szervezetek számára készített kisgrafikák két szép példája a MEGE (1935., Magyar Exlibrisgyűjtők és Grafikabarátok Egyesülete, op. 1) és a Magyar Cserkészszövetség (1969, op. 216) lapja.

Zárásul megemlítem Németh Nándor saját maga, ill. családja számára készített ex libriseit, ipse fecit lapjait, melyek még közelebb hozhatnak belső gondolatvilágához. Ezek motívumai címszavakban: önarckép, cserkészliliom, festő házaspár, Krisztus földgömbön, feszület, szalmakalap, jamaikai doboz, csiga, kalapos maya figura, két indiai figura. Mindezek tükörcserepek, egy élet mozaikdarabjai – és a mi feladatunk, hogy minél teljesebben összerakjuk őket. Ahogy a bemutató előadást záró „Aqua vitae” (1940) c. mozgófilm – József Attila „Eszmélet” című versének egyik alapgondolatával rokon módon – mindannyiunk számára megszívlelendő tanulsága is kifejezte: „Az meglett ember.../ ki tudja, hogy az életet / halálra ráadásul kapja / s mint talált tárgyat visszaadja / bármikor – ezért őrizi meg”. Németh Nándor – József Attila-i értelemben – „meglett ember” volt, aki a halál perspektívájából nézve is személyes létén túlmutató tartalmat adott életének. Követendő példa lehet számunkra.

Vasné Tóth Kornélia

BUDAPEST VIRÁGOK KÖZÖTT MOSKÁL TIBOR ÚJABB TÁRLATA BUDAFOKON: „VISSZAJÖTTEM”

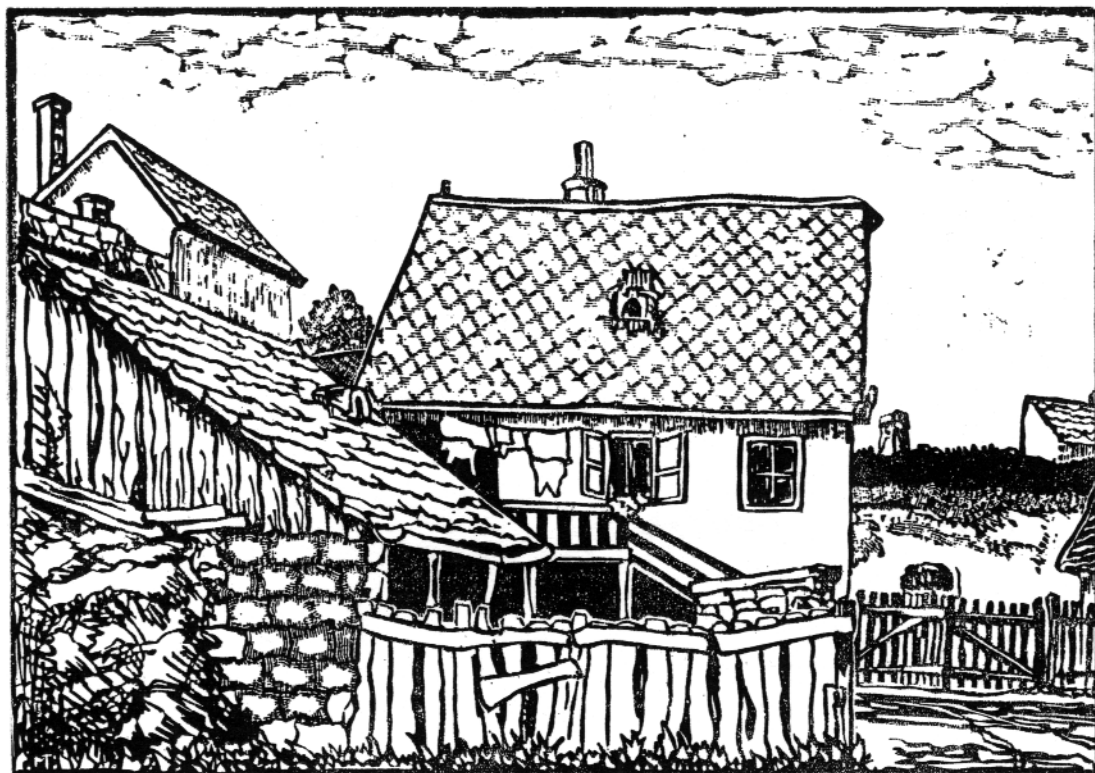
Színes rézkarc-virágokkal illusztrált meghívó invitálta az érdeklődőket, a barátokat, a kisgrafika híveit és kedvelőit egy *ünnepi kiállítás megnyitójára*. Moskál Tibor, a *Kisgrafika Barátok Köre* egyik legrégebbi művésztagja, aki 1995-ig Budafokon élt és dolgozott, majd másfél évtizeddel ezelőtt Békéscsabára települt, most újra szülőföldjén mutatta be munkásságának egy újabb területét.

A Klauzál Gábor Budafok-Tétényi Művelődési Központ és a Békéscsabai Szociális Otthon közös szervezésében a művész 80. születésnapja alkalmából április 19-én délután 17 órakor került sor a földszinti tágas, világos kamarateremben a BUDAPEST VIRÁGOK KÖZÖTT című, „VISSZAJÖTTEM” alcímű grafikai sorozat bemutatására. Az alcím utal arra, hogy pályája elején, a híres „Varga Akadémia” fiatal grafikus növendékeként innen indult a művész pályafutása, aki ma már igen sokoldalú életművel gazdagítja a magyar

Moskál Tibor rézkarca, C3/col., 85×65

grafika kincsestárát. Nem könnyű számba venni sokszínű munkássága termését, amelynek legismertebb, legnépszerűbb része a hatszáznál is több *ex libris*. Ezek a sokszorosító grafikai eljárásokkal készült kisméretű rézmetszetek, rézkarcok, linóleum- és fametszetek, vagy mindezek kombinációjával készült úgynevezett vegyes technikájú lapjai hazánkön kívül is, Európán át eljutottak Amerikáig, Oroszországon át Japánig, és a világ sok *ex libris* katalógusában, sőt enciklopédiájában is szerepelnek. De ugyanezekkel a fentebb felsorolt grafikai eljárásokkal készült több száz kisebb-nagyobb képgrafikája, egyszínű (fekete-fehér), vagy több dűcről nyomott többszínű változatokban. Szorgalmát és aktivitását dicséri a több száz akvarell, ceruza-

Moskál Tibor: Budafok, régi ház, linómetszet, X3, 100×145

rajz, a montázs-technikával készült képsorozat, a többféle technikát kombináló művek, a lavírozott ecset- és tollrajzok stb.

Ezúttal a Budafoki Művelődési Házban egy kb. negyven darabból álló kisgrafikai sorozatát mutatta be a művész az utóbbi évek terméséből. A művek különféle virágokat és virágkompozíciókat ábrázolnak, de nem mindig hű képmásai a valóságnak. Természetesen sok virág felismerhetően rózsza, ibolya, írisz, őszirózsa stb., de nagy részük ikebana-csokor, virágokból épített kombináció, vagy ha úgy tetszik, fantázia-rajz, amelyekben vagy a kompozíció, vagy a színek dominálnak. A művek túlnyomó többsége kézzel színezett rézkarc és rézmetset, de van közöttük linó- és fametszet is.

A kiállítást Moskál Tibor unokaöccse, a szintén budafoki *Héra Gábor* költő nyitotta meg, aki beszélt a művész itteni pályakezdéséről, a küzdelmes, szorgalmas és kitartó tanulásról, a különféle próbálkozásokról a freskó-, majd díszletfestés, a fotózás, a kisfilmes kamerázás, az amatőr filmezés területén stb. Majd néhány Héra-verset mondott el a szintén budafoki illetőségű *Dóczy Péter* színművész.

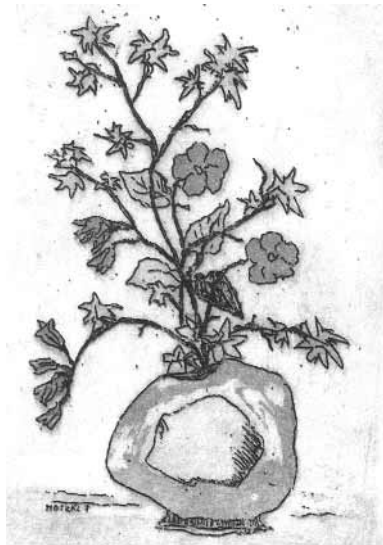
Ezt követően *Mészáros Ágnes*, a Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény igazgatója köszöntötte a megjelenteket és a 80 esztendő művészt, aki jelenleg a békéscsabai Nyugdíjasház lakója; és köszöntötte őt a békéscsabai *Orosz Sándor* versmondó egy költemény elmondásával a csabaiak nevében.

A megnyitóra érkezett nagyszámú, hálás közönség tetszéssel fogadta az új kiállítást, természetesen a megjelentek több mint fele a régi budafoki barátok, ismerősök, a népes rokonság, a hajdani pályatársak köréből adódott. Ott volt a Kisgrafika Barátok köre vezetősége és számos tagja, akiknek a nevére Moskál Tibor évtizedek óta készíti szebbnél szebb ex libriseit, hiszen az Egyesületnek ma már ő a legidősebb művész-tagja.

Köszönet illeti a Klauzál Gábor Művelődési Ház színházi és művészeti referensét, *Keserű Andrást*, aki a tárlatnak nagyszerű kiállítási helyet biztosított, azt reprezentatív módon megrendezte, s ezzel lehetőséget nyitott annak megmutatására, amit az ízlésesen megformált meghívó belső oldalán mottóként olvastunk a japán *Ikenobo Szenno* megfogalmazásában:

„Az igazi művészt az vezeti,
ha a virágok láttán felismeri
az önmaga lelkében éledő szépséget.”

Király Zoltán

Moskál Tibor: Vázás ikebana, rézkarc, C3 (1994)

BAKACSI LAJOS „UTAK” CÍMŰ KIÁLLÍTÁSA

A Bálint Sándor Művelődési Ház és a Szegedi Szépművészeti Céh közös rendezésében 2010. március 23-án nyílt meg Bakacsi Lajos festőművész – a KBK tagja – „UTAK” című kiállítása.

A művész életútját és a kiállított műveket Dr. Apró Ferenc művészettörténész, művészeti író értékelte. Bakacsi Lajos szegedi vér, 60 évvel ezelőtt itt született. A Radnóti gimnáziumban Hemmert János figyelt fel rajzi tehetségére, majd a legendás hírű Tábor utcai szabadiskolában Vlasics Károlytól tanult meg festeni, ő irányította tovább a fejlődését. A Szegedi Tanárképző Főiskolán pedig olyan kivételes nagyságok, mint Vinkler László és Fischer Ernő professzorok keze alatt tanult. Óriási jelentőségű volt számára is Vinkler professzor pedagógia alapelve, amellyel nem szólt bele, hanem szabad utat engedett a növendékei egyéniségének, és ezekből a csírákból szabad utat engedve bontakoztatta ki az egyéni művészi látásmódokat. Ennek az elvnek nagyszerű két példája Zoltánffy István és Bakacsi Lajos pályája.

1972-ben kapott diplomát. Önállóan, a megkezdett úton egyedüli segítői és tanácsadói a művészeti albumok és a tanulmányutak mellett a mestereitől kapott tanácsok voltak. Mintegy négy évtizedes munkásság áll mögötte. Bemutatkozása a Horváth Mihály utcai képtárban külső segítség nélküli volt. Sokfelé állított ki: Sándorfalván, a textilművekben, a Tarján-városrész-

Bakacsi Lajos: Vacsora, akril (2010), 50x70 cm

ben, az Ifjúsági Házban, hazánk számtalan városában és külföldön is. Művei bizonyítják, hogy tántoríthatatlanul, szívósan és kitartóan járja a maga útját, mert ismeri és vallja az ókori bölcsességet: a 10 ezer mérföldes út is az első lépéssel kezdődik. Minden kiállításán megfigyelhetjük művészetének gazdagodását. Mindvégig szívós alázattal keresi művészi elveinek kifejezéséhez a legmegfelelőbb megoldásokat. Pályája egészen az útkeresés és a művészi elveihez való hűség jellemzi Bakacsi Lajos művészetét. A kísérletezése és az új utak és kifejezési lehetőségek keresésében követi kiváló mesterét, Vinkler Lászlót. Biztosan emlékszik is a briliáns mondására, hogy az alkotóművész számára az útkeresés, a kísérletezés az egyedül lehetséges út, mert *ahol a kísérletezés megszűnik, ott kezdődik a rutin...*

Apró Ferenc „fél absztraktnak” nevezte Bakacsi Lajos 40 éves munkássága alatt kiteljesedett világát. A szépség keresése volt az egyik vezérlő motívuma, az elvonatkoztatás utáni vágyódás és a biztos, de a nem hivalkodó szerkezete való építke-